

ВИЗНАЧЕННЯ ФАКТОРІВ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Бендасюк О.О., доктор економічних наук, доцент,
Інститут агроекології і природокористування НААН м. Київ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7865-494X>

Сахарнацька А.І., кандидат економічних наук, старший дослідник,
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5863-4917>

Враховуючи стрімке погіршення рівня та якості життя мешканців села, зростаюче безробіття та зменшення кількості працездатного населення, занепаду та руйнування соціальної інфраструктури поживавлення соціально-економічного розвитку сільських територій створить передумови для перебудови суспільно-економічних відносин і становлення нових організаційно-правових форм підприємницької діяльності, розвитку нетрадиційних видів економічної діяльності, поліпшення соціального захисту сільського населення тощо.

Процеси повоєнного соціально-економічного відновлення українського села в значній мірі залежить від економічного стану, інвестиційної привабливості сільських територій та подолання причин низької інвестиційної привабливості. Основними причинами низької інвестиційної привабливості є: відсутність системного підходу та незбалансована фінансово-кредитна політика; політичні та еколого-економічні ризики; низький рівень прибутковості та вкладень; циклічний характер розвитку; незадовільний рівень виробництва, доходів населення та низький платоспроможний попит мешканців сільських територій; стан розвитку інфраструктури; нестабільність політичної та економічної ситуації; висока ступінь зношення сільськогосподарського устаткування; недосконалість нормативно-законодавчої бази тощо.

Військова агресія РФ також сприяла значному зменшенню обсягу запропонованих ресурсів на інвестиційний ринок, що вимагає перед державними та місцевими органами влади необхідності пошуку нових способів залучення інвесторів та розвитку бізнесу на сільських територіях, що дозволить стабілізувати і забезпечити соціально-політичну та еколого-економічну стабільність та збільшення фінансових надходжень до місцевих бюджетів.

Низька інвестиційна активність, обмеженість інвестиційних ресурсів та інвестиційна привабливість в цілому вимагає формування нової державної інвестиційної стратегії, що обумовлює потенційну зацікавленість інвесторів щодо вкладання коштів. Адаже, інвестиційна привабливість визначається дією системи чинників як об'єктивного (соціально-економічні особливості інвестиційної привабливості території, основні напрямки структурної трансформації економіки), так і суб'єктивного (дії, що пов'язані з діяльністю органів місцевої влади, спрямованих на створення сприятливого інвестиційного клімату для залучення іноземних інвестицій в економіку регіону характеру [1].

Інвестиційна привабливість сільських територій формується під дією множини факторів і впливом закономірностей розвитку масових соціально-економічних явищ і процесів. Вагому роль відіграє наявність та привабливість аграрного виробництва, інвестування у відновлення і розвиток сільськогосподарських підприємств, що сприятиме створенню нових робочих місць і розвиватиметься просторовий потенціал сільської території.

Слід відмітити, що в даний час не всі регіони країни мають високу інвестиційну привабливість, що супроводжується: нерівномірним розподілом інвестиційних ресурсів; змушує потенційних інвесторів вкладати кошти в регіони з великою кількістю природних ресурсів; відтоком інвестицій в інші, більш привабливі країни. Саме тому, перед державними органами влади стоїть завдання покращення інвестиційної привабливості сільських територій і створення сприятливого інвестиційного клімату, підтримка запровадження та функціонування проектів, які можуть бути привабливими для інвесторів.

Забезпечення сприятливого інвестиційного клімату має за мету забезпечення захисту прав інвестора від інвестиційних ризиків, тобто непередбачених втрат доходу і капіталу. Інвестиційний клімат – це узагальнена характеристика сукупності соціальних, економічних, організаційних, правових, політичних, соціокультурних передумов, що визначають привабливість і доцільність інвестування в ту чи іншу господарську систему [2, с. 131].

Основними складовими інвестиційної привабливості території є: інвестиційний потенціал (ІП), як самостійна характеристика інвестиційної привабливості та інвестиційний ризик (ІР). ІП як сукупність інвестиційних ресурсів становить ту частину накопиченого капіталу, яка представлена на інвестиційному ринку у формі потенційного інвестиційного попиту, що забезпечує задоволення матеріальних, фінансових та інтелектуальних потреб відтворення капіталу.

Інвестиційний ризик характеризує ймовірність втрати інвестиційних ресурсів та доходу від них, показує, чому потрібно чи непотрібно здійснювати інвестування.

Такими чином, фактори, які потрібно враховувати при створенні привабливого інвестиційного клімату та які спроможні забезпечити інвестиційну привабливість сільських територій є наступні [3]:

– політичний – характеризується показником стабільності чи нестабільності політичної системи, наявність/відсутність конфліктів між політичними опонентами, частотність зміни урядів, кількість політичних скандалів, ступінь довіри до влади, характеристику взаємовідносин центральних та місцевих органів влади; ступінь довіри населення тощо;

– економічний – вивчення загального стану економіки сільської території; позиціонування економічного становища; режим використання і відтворення робочої сили; матеріально-технічне, ресурсне забезпечення; наявність розвинутої інфраструктури; науково-кадровий потенціал та науково-технічний розвиток;

– фінансовий – загальне становище фінансово-кредитної системи, доступність фінансових коштів кожної окремої сільської території, доступність до кредитних ресурсів, стан місцевого бюджету;

– соціальний – характеризує рівень та якість життя сільського населення; житлово-комунальні умови; систему охорони здоров'я тощо;

– правовий – наявність стабільного законодавства, конституційних законів, кодексів, законів, що захищають права власності та права інвесторів, їх несуперечливістю, простотою та чіткістю, що передбачає наявність прямої дії і механізмів виконання, а також ефективністю судової системи;

– екологічний – визначає екологічної безпеки життєдіяльності та дієвості екологічного законодавства, рівень санкцій за забруднення навколишнього природного середовища під час ведення підприємницької діяльності на селі.

Проведення аналізу та прогнозування інвестиційної привабливості сільських територій забезпечить прийняття виважених, науково-обґрунтованих інвестиційних рішень.

В кінцевому підсумку, можна відзначити, що розвиток інвестиційної привабливості сільських територій, створення для цього сприятливих умов та робота із залучення інвесторів – це завдання, які ставляться перед центральними та місцевими органами влади, з метою більш широкого залучення інвестиційних ресурсів, що призводить до зростання та подальшого сільського розвитку; підвищення конкурентоспроможності.

Отже, до основних факторів, що сприятимуть підвищенню інвестиційної привабливості сільських територій слід віднести: розвиток сучасної та ефективної інфраструктура (дороги, комунікації, енергетичні мережі, доступ до мережі Інтернету); наявність аграрно-ресурсного потенціалу; прозора та ефективна державна політика щодо розвитку сільських територій та надання інвестиційних стимулів; інноваційно-технологічна модернізація сільськогосподарського виробництва; доступність до фінансово-кредитних, інвестиційних ресурсів та фондів; підвищення рівня та якості життя мешканців сільських територій, доступ до медичних та страхових послуг.

Література:

1. Музиченко А.С. Засоби залучення інвестицій в регіони. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2000. № 11. С. 66-74.
2. Активізація інвестиційного процесу в Україні: колективна монографія / [Т.В. Майорова, М.І. Діба, С.В. Онишко та ін.]; за наук. ред. М.І. Діби, Т.В. Майорової; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». К. : КНЕУ, 2012. 472 с.
3. Рогач О.І. Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій: навчальний посібник. Київ : Либідь, 2005. 720 с.

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ

Василенко О.Б., здобувач освіти,
Київський електромеханічний фаховий коледж, м. Київ, Україна
Малишкін О.І., доктор економічних наук, професор,
Київський електромеханічний фаховий коледж, м. Київ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2443-0254>

Інформаційні технології (ІТ) – найпоширеніша галузь економіки у 21 ст. ІТ-сфера потребує значних витрат на створення будь-якого продукту. Економіка будь-якої країни та ІТ-сфера пов'язані між собою. В сучасних умовах інформаційне забезпечення грає роль ключового фактору виробництва.

За допомогою стрімкого розвитку техно-інформаційної індустрії з'явився новий сектор економічного розвитку, його назвали «інформаційна економіка».